

Score Perfect Professional

Update Handleiding voor versie 4.0

Music Soft & Hardware House

Score Perfect Professional

Notatiezet en afdrukprogramma

- © 1990 - 2001 Klaus Kleinbrahm, Programmeur
- © 2001 Klaus Recke, auteur van deze handleiding
- © 2001 Hans van IJendoorn voor de Nederlandse vertaling
- © 2001 Hans van IJendoorn voor de Lay-out

Hotline: Geregistreerde klanten kunnen Hans van IJendoorn iedere Vrijdag tussen 20.00 en 22.00 via het telefoonnummer 024 - 379 02 57 bereiken, vanuit het buitenland 0031 24 379 02 57

Licentievoorwaarde:

Alle rechten zijn voorbehouden. Geen deel van dit werk (handleiding of programma) mag in zonder schriftelijke toestemming niet in machinale of elektronische vorm gereproduceerd of doorgegeven worden.

De koper van dit programma mag dit programma op een afzonderlijk systeem gebruiken en een veiligheidskopie voor persoonlijke doeleinden maken.

Aan de handleiding en het programma is zeer veel zorg besteed. De auteurs kunnen echter niet verantwoordelijk worden gesteld voor eventuele fouten en de gevolgen hiervan.

De genoemde software- en hardware aanduidingen zijn in de meeste gevallen ook geregistreerde merknamen en zijn daarom ook wettelijk beschermd.

Inhoudsopgave

1.	SPP 4.0 is er!	5
2.	Installatie	7
2.1	Zo gaat het	7
2.2	Vragen en antwoorden bij de installatie	7
2.3	Hier vindt u hulp.....	9
3.	Algemene Programmafuncties	9
3.1	UNDO/REDO	9
3.2	Automatisch Opslaan	10
3.3	Laatst bewerkte bestanden direct openen	11
3.4	Nieuwe kleurinstelling	11
3.5	Nieuwe sneltoetsen voor paginaoverzicht	11
3.6	Bepaalde instellingen veranderen in het INF-bestand	11
3.6.1	Articulatie in Bigband-Stijl	12
3.6.2	Meermaats rusten klassiek of modern	12
3.6.3	Akkoorden in Steirische notatie	12
3.6.4	Minder waarschuwingen	13
3.6.5	Autosave	13
4.	Opmaak	13
4.1	Notenafdruk van 30% tot 200%	13
4.2	Opmaak- optie: Teksten invoegen.....	14
4.2.1	Titel en copyright plaatsen	15
4.2.2	Huidige filenaam als kopregel.....	15
4.2.3	Vrij definieerbare kop-/voetregels (instrumentnamen) 16	
5.	MIDI-Functies	16
5.1	Vereenvoudigde MIDI-instelling	16
5.2	MIDI-export	16
5.3	MIDI-import: flexibele weergave van syncopen.....	17
5.4	MIDI-import: liedteksten worden mee geïmporteerd	17
5.5	MIDI-gegevens veranderen: Swing aan/uit	17
5.6	Uitvoerige hulp bij MIDI-problemen	18

6.	Polyfone notenbalken	18
6.1	Vanaf nu: zoveel stemmen als u wilt	18
6.2	Direct bewerken in een samengevoegde notenbalk	19
7.	Algemene Programmafuncties	19
7.1	Verschillende afmetingen van notenbalken	19
7.2	Grote partituren met 64 notenbalken mogelijk	20
7.3	Notenbalken verbergen	20
7.4	Nieuwe systeemfunctie Drummap	21
7.5	Notenbalken: volgorde eenvoudiger veranderen	25
7.6	Nieuwe functie 'notenbalk dupliceren'	26
7.7	Akkoorden berekenen: variant 'alleen grondakkoorden'	26
7.8	Functie op meerdere notenbalken tegelijkertijd toepassen ...	27
7.9	Nieuwe functie 'Opgeslagen noten terughalen'	28
8.	Bewerking van afzonderlijke noten en tekens	28
8.1	Horz. verschuiving van noten/rusten via het toetsenbord	28
8.2	Verbindingsbogen tussen rusten	28
8.3	De/Crescendovorken	30
8.3.1	Open crescendovorken maken (voor regelomslag)	30
8.3.2	Crescendovorken: andere invoer	30
8.4	Maathaken in partituren	30
8.5	De secunde akkoord- bewaker	31
8.6	Ossia	31
8.7	N-Tolen nu eenvoudig schrijven	32
8.8	Gepunteerde triolen nu mogelijk zonder trucjes!	33
8.9	Stemmen separeren	33
8.10	Blokfunctie 'Noten samenvoegen'	34
9.	Extra	36
9.1	Tijd besparen met de partituur- sjablonen	36
9.2	Vragen en antwoorden	37
9.2.1	Algemeen	37
9.2.2	Werkbesparing	38
9.2.3	Noten invoeren en bewerken	40
9.2.4	Teksten invoeren en bewerken	41
9.2.5	Problemen bij het afspelen	42

1. SPP 4.0 is er!

Wanneer u *SPP 4.0* de eerste keer draait, zult u pas bij de tweede of derde keer merken dat er een verandering in het gebruikelijke uiterlijk van het programma is aangebracht, rechtsonder zie je namelijk twee nieuwe knoppen:

Voor de rest ziet alles er vertrouwd uit, precies zoals u gewend bent. Gelukkig maar!! *SPP 4.0* brengt met opzet geen overdreven en ongemotiveerde wijzigingen in zijn uiterlijk aan, in tegenstelling tot de vaak zo schreeuwerig aangekondigde optisch opgeblazen, zogenaamd nieuwere, betere, uiterste versies ('sneller, hoger, verder') van andere programma's.

U zult zich als vanouds meteen weer thuis voelen in het programma - en meteen aan de slag kunnen! De vele vernieuwingen en verbeteringen werden ook dit keer weer behoedzaam ingebouwd, zodat de bekende, gebruikersvriendelijke bediening van het programma behouden kon blijven..

Een overzicht van alle vernieuwingen en veranderingen:

- **REDO/UNDO - De 'Herstel'-functie**
- **Automatisch Opslaan**
- **Verbindingsbogen tussen rusten**
- **Notenbalken boven andere notenbalken schuiven**
- **Eenvoudig mixbalken bewerken**
- **Meer dan twee balken samenvoegen**
- **Notenbalken verbergen**

- **De secunde-akkoord-bewaker**
- **Noten met blokbalk erboven versmelten**
- **Stemmen scheiden**
- **Akkoorden berekenen (alleen grondakkoorden)**
- **Nu tot 64 notenbalken mogelijk**
- **Notenafdruk ZOOM(en)**
- **Opmaakpagina: toegevoegde opties**
- **Ossia**
- **Tien verschillende notenbalkafmetingen**
- **Gepunteerde triolen zijn nu zonder trucjes mogelijk**
- **N-tolen eenvoudiger schrijven**
- **MIDI-data veranderen**
- **Lange Bestandsnamen**
- **Diverse Veranderingen/Verbeteringen**

2. Installatie

2.1 Zo gaat het

1. Een de-installatie van de oude versie is niet vereist
2. Start het programma **sppsetup.exe** vanaf de CD en druk op Enter totdat het kopieerproces begint. Voer vervolgens de naam en het serienummer van het programma in (staat op diskette, CD of rekening). De volgende componenten worden geïnstalleerd:

Een map C:\spp4 waar het programma in komt

Een SPP-Programmagroep in het startmenu 'Programma's'

Een symbool op de desktop waarmee het programma onmiddellijk te starten is

3. Start het programma en probeer, of u bij het activeren van **PLAY** iets hoort. Indien niet, dan moet u het MIDI-output kanaal via de menuoptie '**Extra's - MIDI-Out**' zo instellen, dat u de noten kunt horen (in geval van twijfel gewoon alle mogelijkheden uitproberen)
4. Voor zover uw Song-bestanden in de map van het oude programma C:\spp32 waren opgeslagen: kopieer deze in de nieuwe map. **Aanwijzing:** bewaar van uw oude Song-bestanden de oude versie als kopie.

Klaar!

2.2 Vragen en antwoorden bij de installatie

- Ben ik verplicht de voorgestelde map C:\spp4 over te nemen?

Nee, u kunt uw eigen map kiezen.

- **Kan ik iets fout doen bij het kiezen van mijn eigen map?**

Ja. U dient zich namelijk te beperken tot de 'traditionele' mapnamen met ten hoogste 8 tekens, en geen spaties, apostrofs of aanhalingstekens te gebruiken. Minder geschikt is bijv. D:\programma's\spp40, want "programma's" heeft 11 tekens en bevat een apostrof.

- **Kan ik de oude bestanden nog gebruiken?**

Ja, gewoon openen en verder bewerken.

- **Kan men de songs, die met de nieuwe versie bewerkt zijn, ook weer in de oude versie openen (bijv. bij een collega)?**

Nee, het aanpassen van de song is eenrichtingsverkeer. Daarom volgt hier nogmaals de belangrijke raad: maak van alle song- bestanden veiligheids kopieën (op diskette, CDR, ZIP etc.)

- **Moet ik de oude versie van mijn systeem verwijderen?**

Nee, die kan gehandhaafd blijven en u kunt er zelfs parallel mee werken (afgezien van het openen van nieuwe bestanden). Zodra u zeker weet, dat u de oude versie niet meer gebruikt, verwijdert u hem.

- **Hoe verwijder ik de oude versie?**

Gewoon de map \spp32 met volledige inhoud op de harde schijf wissen. *Wel uitkijken: indien u uw eigen bestanden in deze map heeft opgeslagen moet u deze eerst naar een andere plaats kopiëren.*

- **Ik klik op PLAY, maar hoor niets!**

Stel het MIDI-`uitvoerkanal onder menu "**Extra's - MIDI-Out**" zo in, dat u de noten kunt horen (in geval van twijfel gewoon alle mogelijkheden uitproberen). Indien geen van de opties blijkt te werken, lees dan onze hulp bij MIDI- problemen: SPP_MIDI.HLP

- **Kunnen de songs uit versie 4.0 nog in het oude programma worden geopend?**

Nee. Daar het SON- bestandsformaat veranderd is, is de wijziging eenrichtingsverkeer. Een partituur, die met de nieuwe versie 4.0 is opgeslagen, kan niet meer door een vorige versie (3.2 of eerder) worden geopend.

- **Loopt *Score Perfect* onder Windows 95?**

Ja! *Score Perfect* loopt onder *alle* versies van Windows van 95 tot '2000' en 'ME'.

2.3 Hier vindt u hulp

Het handboek is uw eerste bron: de gedrukte versie heeft een handige index. In de online- versie is een button Zoeken aanwezig, die u een alfabetisch gesorteerde lijst van trefwoorden biedt.

Aan de meest gestelde vragen (en natuurlijk de bijbehorende antwoorden) is een apart onderdeel gewijd (zie blz 7).

Ook de vaak optredende problemen bij het afspelen worden daarin behandeld. Voor vragen die verder gaan over keyboards, soundkaarten etc. is er zelfs een apart hulpbestand, waarnaar verwezen wordt.

Als u na raadpleging van al deze bronnen nog geen oplossing gevonden hebben, wend u dan per e-mail of telefonisch tot de gebruikersondersteuning ('Hotline', zie pagina twee van het handboek).

Op vrijdagavonden biedt de distributeur zijn persoonlijke spreekuur aan.

3. Algemene programmafuncties

3.1 UNDO/REDO

Kent u dat? U heeft per ongeluk de belangrijkste stem uit uw partituur gewist, of een nieuwe song geopend zonder de oude op te slaan? Of: een verkeerde klik in de notenbalk en nu loopt alles door elkaar...

Nu geen probleem meer!

Klik met de **linker muisknop** op de schakelaar UNDO, en de schade is hersteld. Alternatief: Druk op de toets '**Backspace**'

Klik **meermaals** op de schakelaar UNDO, om meerdere stappen terug te gaan.

Heeft u een stap teveel teruggenomen, dan brengt REDO u weer 'naar voren'. Alternatief: toets 'F4'.

- Een Rechtsklik op UNDO stelt u in staat, meerdere UNDO-stappen in een keer terug te nemen: kies de 'stappendiepte' uit door middel van de lijst.

- Onder 'UNDO/Opties' kan men vast leggen, hoeveel bewerkingstappen *SPP 4.0* onthoudt. Per default zijn dat er 30. Bovendien kunt u deze functie ook uitzetten, indien u veel moed bezit!!

3.2 Automatisch opslaan

De wens van veel gebruikers is nu eindelijk in vervulling gekomen: *Score Perfect* slaat uw werk automatisch en regelmatig op, onder de naam **AUTOSAVE.SON**, op de harde schijf.

Als uw computer midden in het werk ophoudt te functioneren, is er nog een reddingsboei: open het bestand **AUTOSAVE.SON** in de SPP 4.0-map (dus de map, waarin zich het SPP-programma bevindt). Het **AUTOSAVE**-bestand wordt iedere vijf minuten automatisch opgeslagen. Op deze manier is tenminste niet alles verloren, doch slechts het werk van maximaal de laatste vijf minuten (of minder minuten, indien u een

kleinere tijdsinterval gekozen heeft, zie onder). Sla vervolgens het geopende bestand onder de oorspronkelijke bestandsnaam op .

U kunt de tijd waarna er automatisch wordt opgeslagen, ook korter kiezen: lees meer hierover in de afdeling INF- bestand (zie hier).

3.3 Laatst bewerkte bestand direct openen

SPP onthoudt de namen van de vier laatst geopende bestanden en biedt ze onder in het bestandsmenu aan om ze direct te openen.

3.4 Nieuwe kleurinstelling

U heeft het vast al gezien: SPP is bonter geworden. Als u daar niet blij mee bent, geen probleem:

Onder menu "**Extra's- Speciaal**" zit een onderdeel kleurinstelling. Wie het liever wat ingetogener ziet, kan hier zijn eigen kleurinstelling kiezen.

3.5 Nieuwe sneltoetsen voor pagina overzicht

Met **F12** krijgt u nu het paginaoverzicht voor ogen. Het stuk wordt automatisch opgemaakt.

Eveneens nieuw: er worden zoveel bladzijden afgebeeld als er op het beeldscherm passen. Met de cursortoetsen (pijltoetsen) kunt u tussen de bladzijden bewegen.

3.6 Bepaalde instellingen veranderen in het INF- bestand

Enige instellingen van het programma zijn niet via het menu te veranderen, maar alleen via regels in het INF- bestand. In de SPP- programma groep is nu een nieuw item met de naam "INF- bestand bewerken".

Hiermee wordt de inhoud van het bestand in de Windows- editor '**Notepad**' geopend en kan als met de schrijfmachine bewerkt worden. Breng hierin geen wijzigingen aan die u niet begrijpt! Welke regels

voor u interessant kunnen zijn, staat in het volgende deel beschreven.

Als het INF- bestand per ongeluk zodanig veranderd is, dat er ongeldige waarden in staan (Score Perfect zou dan bij het opstarten kunnen crashen), dan kan men het eenvoudig verwijderen. Bij de volgende start van het programma wordt dan een nieuwe, verse INF bestand aangeemaakt, dat u verder kunt bewerken.

3.6.1 Articulatie in Big Band- stijl

Big Band- notatie vereist een algemene plaatsing van het articulatietekens boven de notenbalk. U bereikt dit als volgt: open het INF- bestand in een editor en zoek de volgende regel op

ARTICULATION ABOVE: 0

Verander de 0 in een 1 en sla het bestand opnieuw op.

3.6.2 Meermaats rusten bij klassiek of modern

In moderne notatie worden meermaats rusten door een dikke streep met een daarboven geschreven getal aangegeven. In de klassieke notatie daarentegen worden tot 7 rustmaten met een combinatieteken (hele maattekens met rechte haken) weergegeven. *SPP* geeft de voorkeur aan de klassieke notatie.

Als u echter liever de moderne notatie heeft, moet u in het INF- bestand de volgende regel zetten:

MODERN RESTS : 1

3.6.3 Akkoorden bij “Steirische” notatie

Bij de “Steirische” harmonica is een notatie van 'fout geplaatste' notenkoppen gebruikelijk. De nieuw ingebouwde secunde-akkoord bewaker zorgt er echter voortaan voor, dat 'foute' akkoorden onmiddellijk gecorrigeerd worden en alle notenkoppen aan de goede kant zitten.

Indien u dat niet wenst, en de controle over de plaats van de notenkoppen zelf wilt behouden, moet u in het INF- bestand de volgende regel zetten:

SORT CHORDS : 0

Normaal staat hier een een.

3.6.4 Minder waarschuwingen

Vanwege de UNDO- functie zijn sommige waarschuwingmeldingen van *Score Perfect* eigenlijk niet meer perse nodig. Wie dat wil, kan ze afzetten. Zoek de regel

WARNING MESSAGES: 1

en vul hier een nul in.

3.6.5 Autosave

Verander in de regel AUTOSAVE de waarde in het gewenste aantal minuten, waarna de automatische opslagfunctie zijn werk moet doen. Voor 3 minuten vult u bijv. het volgende in:

AUTOSAVE : 3

Staat hier een nul, dan wordt er helemaal niet opgeslagen.

4. Opmaak

4.1 Muziekafdruk van 30% tot 200%

Absolute knaller: traploze vergroting/verkleining, *dit echter onder behoud van de zetspiegel!*

Als u een muziekblad op een kopieerapparaat verkleint, krimpt de hele bladzijde proportioneel in, waardoor echter ook de witte rand rondom de noten toeneemt.

In *SPP 4.0* blijft de breedte van een muzikregul ondanks ZOOM behouden, slechts de 'inhoud' van het muziekblad wordt kleiner weergegeven. De marges blijven gelijk!

Probeer eens voor koorpartituren de ZOOM- instelling van bijv. 86%!

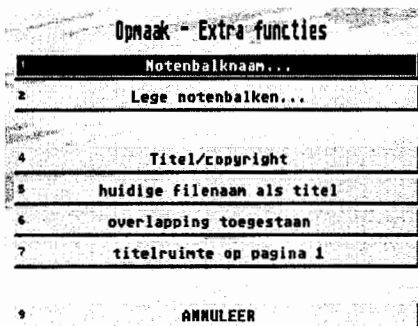
Het ZOOM- gebied gaat van 30% (spiekbrief- formaat) tot 200% (als de muziekstandaard drie meter verwijderd staat, bijv. bij alphoorn).

 Bij printers met een resolutie boven de 600 dpi zou u in plaats van met 100% steeds met 99% af moeten drukken. *SPP 4.0* zal dan de gehele bladzijde in vectorgrafiek in plaats van pixelgrafiek voorbereiden, waardoor een hogere resolutie, bijv. voor filmbelichting, wordt afgedwongen.

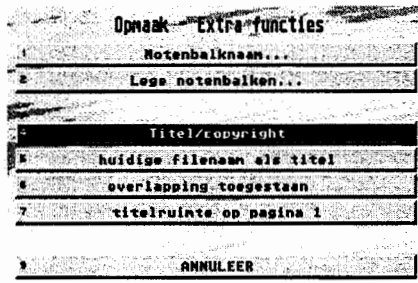
Printers tot 600 dpi profiteren bij 100% toch al van pixelgrafiek, die een absoluut gelijkmatig notenbeeld zonder WINDOWS- afrondingsfouten garandeert!

4.2 Opmaak - optie: Teksten invoegen

Naast een sterkere onderverdeling van de selectiebox voor de opmaakopties zijn er twee nieuwe functies:

4.2.1 Titel en copyright plaatsen

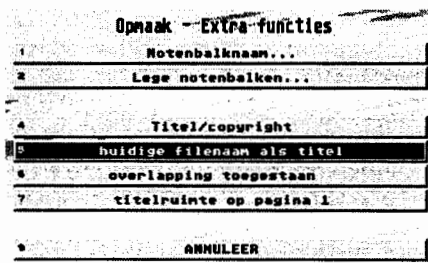
Als u deze functie kiest, drukt *SPP 4.0* de eerste partituurregel zover naar beneden, dat er aan de bovenkant drie regels passen voor de titel. Op deze drie regels kunt u dan met de rechter muisknop klikken om ze te bewerken (Tekst veranderen, lettergrootte veranderen ...). Overtollige tekstregels kunt u verwijderen door er met de rechter muisknop op te klikken.

De clou: als u op de pagina met voorinstellingen de titel (rechts boven) al ingevoerd heeft, bijv. 'Volkslied:Der Mond ist aufgegangen', neemt *SPP 4.0* deze invulling over! Als eerste regel komt alles rechts van de dubbele punt, als tweede regels komt alles links van de dubbele punt te staan.

Het copyright kunt u door er met de rechter muisknop op te klikken bewerken (of verwijderen).

Alle vrije teksten kunnen alleen worden bewerkt door er met de rechter muisknop op te klikken.

4.2.2 Huidige filenaam als titel

Voor degenen die hun afgedrukte noten niet meer op de harde schijf terug kunnen vinden, is er de mogelijkheid de bestandsnaam inclusief het pad als titel af te drukken. Wie het nodig heeft ...

Het bijzondere hiervan: deze tekst verschijnt op elke bladzijde!

4.2.3 Vrij definieerbare kop-/voetregels (bijv. instrumentnamen)

Als u voor de tweede keer op de functie '**Actuele bestandsnaam als kopregel**' klikt, verkrijgt u ook een tweede tekstregel. Deze kan vrij gepositioneerd worden, bijv. natuurlijk ook aan de voet van de bladzijde.

Zo zijn nu eindelijk ook vrij definieerbare kop-/voetregels mogelijk.

Maak gewoon zoveel 'kopregels' als nodig is, plaats deze op de bladzijde (boven onder links rechts gecentreerd) en verander de inhoud naar uw wensen (Stem, Partijbeschrijving, Bestandsnaam, Datum,...).

5. MIDI- Functies

5.1 Vereenvoudigde MIDI-instelling

Met onmiddellijke ingang is een apart MIDI-Setup- programma niet meer nodig, want de instellingen voor MIDI-In en MIDI-Out kunnen nu onder "**Extra's**" worden ingevuld.

5.2 MIDI-export

Bij 'MIDI-File opslaan' wordt nu correct rekening gehouden met:

- Tempoveranderingen in het stuk
- Verborgene rusten en onvolledige maten
- Dubbele punkteringe
- Herhalinge (indien deze schakelaar in het paneel PLAY aan staat)

5.3 MIDI-import: flexibele weergave van syncopen

Syncopenbehandeling

Vindt *SPP 4.0* bij het inlezen van MIDI-Files syncopen, dan kunt u nu beslissen, of deze bijv. als kwart of als gebonden achtste moeten worden genoteerd. Deze beslissing is geldig voor het hele stuk.

Voorbeeld:

als kwart (klassieke literatuur):

als gebonden achtste (Pop en Jazz):

5.4 MIDI-import: liedteksten worden mee geïmporteerd

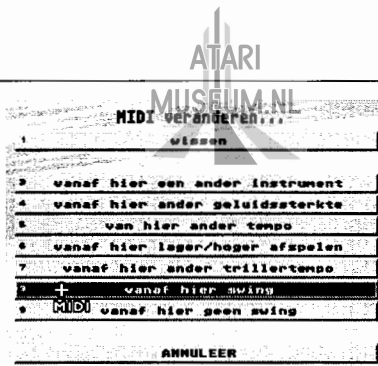
Tegenwoordig bestaan er vele zogenaamde **Karaoke-Files**, dus MIDI-Files, die tevens liedteksten (lyrics) bevatten. Zulke bestanden worden nu compleet ingelezen en de liedteksten worden aan stemmen toegewezen! Ook meerdere regels vormen geen probleem.

SPP 4.0 herkent zelfs als lyrics 'vermomde' akkoordaanduidingen en schrijft deze boven de noten.

Wie het wil testen, vindt bij de meegeleverde songs een voorbeeld-MIDI-bestand.

5.5 MIDI-gegevens veranderen: Swing aan/uit

Drukt men tweemaal op de spatiebalk (**Space**), dan verandert de muispijl zoals bekend in een kruis met daaraan gehangen het opschrift MIDI. Klikt men nu op een noot, dan kan men deze noot aan zogenaamde MIDI-Events binden. Nieuw zijn de twee schakelaars '**vanaf hier Swing**' en '**vanaf hier geen Swing**'.

Wissel eens in een fuga van Bach naar 'Play Swing' á la Jaques Lousier en kort voor het einde weer terug!

5.6 Uitvoerige hulp bij MIDI- problemen

Sedert enige tijd hebben wij een speciaal hulpbestand samengesteld, waarmee u problemen bij het afspelen of opnemen kunt opsporen.. Zie **SPP_MIDI.HLP**

6. Polyfone notenbalken

6.1 Vanaf nu: zoveel stemmen als u wil

Nu is het mogelijk, drie of meer stemmen in een notenbalk samen te brengen. Roep meerdere keren de functie "**Notenbalk/verenigen**" op. Ook hier kunt u door de schakelaar rechts te bedienen een stem naderhand nog bewerken.

 De stokricting- en collisieautomaat let in een gemixte notenbalk alleen op de stemmen 1 en 2. Bij de andere stemmen is soms hand werk nodig (stokricting veranderen, horizontaal verschuiven ...)

 Lyrics kunnen in een mixnotenbalk alleen bewerkt worden, als de betreffende stem (waaraan de lyrics gebonden zijn) op actief staat!

 Voor een goed overzicht kunt u het beste de noten in afzonderlijke notenbalken invoeren en deze pas op het laatst verenigen!

Een snelle manier om meerdere notenbalken te verenigen: span een blok over de te verenigen notenbalken (een maatlengte is al genoeg!) en roep dan de functie "Notenbalken/samenvoegen" op.

6.2 Direct bewerken in een samengevoegde notenbalk

Als u twee aangrenzende notenbalken wilt samenvoegen (Notenbalken/verenigen), zult u nu zien, dat een van de twee stemmen helder grijs wordt afgebeeld:

Met de schakelaars aan de rechterraand kunt u een stem activeren. Zo kan men in mixnotenbalken echt comfortabel veranderingen in de stemmen aanbrengen!

Een verdere comfortabele vernieuwing: rusten worden bij het verenigen naar boven resp. onder verschoven.

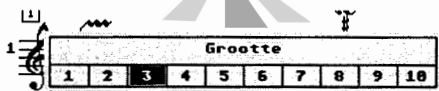
In veel gevallen is dit automatisme niet geschikt voor een helder notenbeeld. Men kan de rusten naderhand echter ook over elkaar heen schuiven, zodat de ene de andere geheel bedekt.

7. Bewerken van notenbalken

7.1 Verschillende afmetingen van notenbalken

Tot nu toe waren er in *Score Perfect Professional* twee afmetingen voor notenbalken: normaal en verkleind. Nu heeft u tien mogelijke afmetingen tot uw beschikking. Daarbij komt overeen

- grootte 2 met de huidige notenbalk verkleind
- grootte 3 met de huidige notenbalk normaal

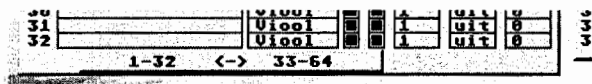

De grootte-maten behoeven alleen te worden toegepast bij partituren, die daadwerkelijk verschillende grootten op een bladzijde verlangen. Anders is de **ZOOM-functie** van de opmaakpagina aanzienlijk gemakkelijker in het gebruik.

7.2 Grote partituren met tot 64 notenbalken mogelijk

Uw volgende printer zou A3-papier moeten kunnen verwerken, want 64 notenbalken kun je op een A4 niet meer leesbaar afdrucken!

Als u op de bladzijde met **voorinstellingen** bij "Aantal notenbalken" meer dan 32 notenbalken kiest, verschijnt aan de onderkant een schakelaar, waarmee u tussen notenbalken 1 t/m 32 en 33 t/m 64 kunt schakelen. Al het overige kunt u precies zo instellen als u gewend bent..

7.3 Notenbalken verbergen

Verbaas uw scholieren of bekenden toch eens met een 'leeg' muziekblad, dat tonen laat horen!

Verberg de middelste notenbalk door middels van de nieuwe functie "Notenbalk verbergen". Klik dan op PLAY, en tot ieders verbazing ...

Om verborgen notenbalken weer zichtbaar te maken dient de functie "Notenbalken/Zichtbaar".

BELANGRIJK: Breng de pijlpunt precies verticaal boven of onder de notenbalk (afhankelijk van de vraag, of u een notenbalk boven of onder deze verborgen heeft) en klik met de linker muistoets. De gereanimeerde notenbalk moet vervolgens meestal nog horizontaal verschoven worden, eventueel moet de sleutel ook nog worden veranderd.

Voordat men links klikt, kan men de sleutel van de looper door op de spatiebalk te drukken veranderen van viool- in bassleutel of omgekeerd.

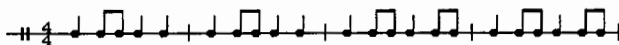
7.4 Nieuwe systeemfunctie Drummap

SPP 4.0 ondersteunt nu de omzetting van een MIDI-Drumtrack (Kanaal 10 van een standaard- MIDI-file) in slagwerknnotatie alsmede het toewijzen van slagwerknnoten aan de betreffende geluiden (instrumenten) afhankelijk van de gebruikte soundmodule/keyboard.

Omdat er echter verschillende standaarden bestaan bij soundmodulen en keyboards alsmede verschillende notatiewijzen bij de drumnotatie, valt het niet mee dat alles te ondervangen. Daarom: wie nog nooit noten heeft geplaatst voor een slagwerker, komt niets tekort als hij het volgende gedeelte overslaat. Maar wie drumnotatie moet schrijven, zal zich over deze nieuwe functie verheugen!

A. Omzetten van een MIDI-file-drumtrack in een drummap

1. Open de bijgeleverde MIDI-file 'DRUMDEMO.MID' uit de map 'Songs'. Als kwantiseringswaarde kunt u achtste instellen.

2. Zet de noten om:
'Notenbalk/normaal (5 lijnen)'
'Notenbalk/normale grootte'
Stel in de 'Voorinstelling' de sleutel op bassleutel.

3. Maak nu een drummap: 'Notenbalk/Drummap'.

Nu ziet de notenbalk er al sterk uit als drumnotatie.

B. Omgezette notenbalk bewerken

SPP 4.0 zet een notenbalk in een 'standaard'-drummap om. Let wel: er zijn verschillende drum-notatiewijzen, dus ook verschillende 'standaarden'. SPP 4.0 gedraagt zich hier compatibel met vele muziek-programma's, zoals bijv. 'Cakewalk':

Andere slagwerkscholen noteren echter:

Tenslotte moet u een omgezette MIDI-drumtrack steeds nabewerken:

1. Splits de notenbalk via 'Notenbalk/scheiden'.

2. Als u de hierboven afgebeelde notatiewijze wilt veranderen:
Kies 'Notenbalk/Toonhoogte/veranderen ...'
... in de bovenste notenbalk '+1'
... in de onderste notenbalk '-2'

3. Nu moet de veranderde toonhoogte nog aan het slaginstrument worden aangepast. Kies opnieuw 'Notenbalk/drummap' en klik op de onderste notenbalk. U krijgt de volgende tabel te zien:

1

Drummap System 3

36 | 38 | 40 | 41 | 43 | 45 | 47 | 48 | 50 | 52 | 53 | 55 | 57 | 59 | 60 | 62 | 64

Keuze 01 Drum Instrument			
27 High 8	28 Slip	29 Scratch Push	30 Scratch Pull
31 Sticks	32 Square Click	33 Metron. Click	34 Metron. Bell
35 Kick Drum 2	36 Kick Drum 1	37 Side Stick	38 Snare Drum 1
39 Hand Clap	40 Snare Drum 2	41 Low Tom 2	42 Closed Hi-hat
43 Low Tom 1	44 Pedal Hi-hat	45 Mid Tom 2	46 Open Hi-hat
47 Mid Tom 1	48 High Tom 2	49 Crash Cymbal 1	50 High Tom 1
51 Ride Cymbal 1	52 Chinese Cymbal	53 Ride Bell	54 Tambourine
55 Splash Cymbal	56 Cowbell	57 Crash Cymbal 2	58 Vibra-slap
59 Ride Cymbal 2	60 High Conga	61 Low Conga	62 Mute High Conga
63 Open High Conga	64 Low Conga	65 High Tinkale	66 Low Tinkale
67 High Gong	68 Low Gong	69 Cabasa	70 Maracas
71 High Whistle	72 Low Whistle	73 Short Sire	74 Long Sire
75 Claves	76 High Woodblock	77 Low Woodblock	78 Mute Cuira
79 Open Cuira	80 Mute Triangle	81 Open Triangle	82 Shaker
83 Jingle Bell	84 Belltree	85 Castanets	86 Mute Surdo
87 Open Surdo			

Klik op de aan te passen toonhoogte, en kies uit het GM-drumsetvenster het gewenste slaginstrument. (Kick Drum 1)

4. Doe hetzelfde met de bovenste balk (Ride Cymbal).
5. Corrigeer de notatiewijze:

The image shows three musical staves. The top two staves are connected by a thick vertical black bar, indicating they are to be treated as a single staff. The notation includes various rhythmic values and rests across all three staves.

6. Verenig de drie notenbalken.

The image shows three musical staves with notes and rests. The notes are primarily eighth and sixteenth notes, with some rests. The notation is spread across the three staves.

7. Als afsluiting zet u de rusttekens op de juiste hoogte.

The image shows three musical staves with notes and rests. The notation is spread across the three staves, with some notes appearing to be on the wrong line or space.

8. Eventueel kunt u nog de stoklengte corrigeren. Denk ook aan 'luilakken'!

Drummaps zijn aan de actuele notenbalk gebonden en worden daarmee opgeslagen. Iedere notenbalk kan dus zijn eigen drummap hebben.

C. Eigen drummap maken

In plaats van steeds opnieuw de toonhoogte aan de slagwerkklanken van zijn keyboard aan te passen, kan men 'zijn eigen' drummap als

voorkeur instellen, opslaan en naar behoefte gebruiken. Daarbij wordt (voor de betreffende notenbalk) een reeds bestaande drummap overschreven.

Let op: een drummap verandert **niet** de toonhoogte, maar de toewijzing van slagwerkklanken (slaginstrumenten).

1. Zet een lege notenbalk om: 'Notenbalk/Drummap'
2. Wijs aan de toonhoogte de gewenste klank toe. (u krijgt eventueel de vraag, of de notenbalk op kanaal 10 moet worden gesteld)
3. Sla de drummap op, bijv. onder 'MY_MAP.DRM'.

Als u ooit noten voor slagwerk moet schrijven:

1. Schrijf uw drumnoten in bassleutel over drie notenbalken verdeeld.
2. Zet voor het invoeren van noten iedere notenbalk in een drummap om.
3. Roep voor iedere notenbalk opnieuw 'Notenbalk/drummap' aan, open uw drummap en klik op 'OK'.
4. Voer nu de slagwerknoden in. Als de 'klinkende invoer' aan staat, hoort u nu al de juiste klanken.
5. Verenig de drie notenbalken.

7.5 Notenbalken: volgorde eenvoudiger veranderen

Lange tijd kon je een notenbalk alleen *tussen* twee aangrenzende notenbalken verschuiven, om de onderlinge afstand te veranderen. Deze beperking is opgeheven!

Kies "Notenbalk/verschuiven" en schuif hem naar een willekeurig plek op een willekeurige bladzijde in de partituur. (Dit effect heeft natuurlijk weinig zin als er niet meer dan twee notenbalken zijn!) Zo verandert u op eenvoudige wijze de volgorde van de notenbalken.

Pas deze nieuwe functie toe om een MIDI-file te bewerken na het openen. Daarin staan met het oog op een juiste timing drum en bas meestal als bovenste notenbalken, in een partituur horen ze echter

helemaal onderaan te staan!

 Het nieuwe 'onbegrensd' verschuiven functioneert natuurlijk ook in linaal (Beeld/toon linaal): klik met de linker muisknop in de schaal en verschuif hem terwijl de muisknop ingedrukt blijft.

7.6 Nieuwe functie 'notenbalk dupliceren'

In deze updatebrochure zullen we regelmatig van deze nieuwe functie gebruik maken: een bestaande notenbalk wordt onder de reeds bestaande gedupliceerd.

Op veel plaatsen kan deze functie nuttig zijn: bij het opsplitsen van meerstemmige notenbalken (zie de nieuwe functie 'Notenbalken separeren'), bij het maken van tabulaturen, bij het schrijven van meerdere op elkaar lijkende stemmen etc.

7.7 Akkoorden berekenen: variant 'alleen grondakkoorden'

Voor iedereen die akkoord aanduidingen wat gemakkelijker wil hebben: *SPP 4.0* schrijft naar wens de grondakkoorden zonder 'bovencijfers' boven de bovenste notenbalk van een blok. Vergelijk:

Akkoorden berekenen:

F Gm⁷ F B^b F B^{b6} F

1. Der Mond ist aufgegangen,

Akkoorden berekenen (alleen grondakkoorden):

The image shows a musical score for the song "1. Der Mond ist auf-ge-gan-gen". The score is written on two staves: a treble clef staff for the melody and a bass clef staff for the accompaniment. Above the treble staff, the following chords are indicated: F, Gm, F, Bb, F, Bb, F. The melody consists of quarter notes and eighth notes. The lyrics "1. Der Mond ist auf-ge-gan-gen," are written below the treble staff, with hyphens under "auf-ge-gan-gen" indicating that the notes are tied across bar lines.

7.8 Functie op meerdere notenbalken tegelijkertijd toepassen

Als u in een notenbalk een noot of rust als gebied markeert, dan kunt u de volgende functies uit het menu "Notenbalk" op zulke geselecteerde notenbalken toepassen:

- Normale grootte
- Grootte ...
- Drums (1 lijn)
- Normaal (5 lijnen)

7.9 Nieuwe functie 'Opgeslagen noten terughalen'

SPP kan noten in naburige notenbalken 'opslaan'. Veel gebruikers hebben van deze functie handig gebruik gemaakt, om meer dan tweestemmige polyfonie te schrijven. Omdat dat nu niet meer nodig is, is er een mogelijkheid geschapen, om alle opgeslagen noten met een klik terug te halen. Maskeer de notenbalk als een blok, roep "Blok/diversen II/Opgeslagen noten terughalen" aan. Dat is alles!

8. Bewerking van afzonderlijke noten en tekens

8.1 Horiz. verschuiving van noten/rusten via het toetsenbord

Is een afzonderlijke noot/rust als gebied gemarkeerd, dan kan men via de +/- toetsen van het cijferblok naar rechts resp. links verschuiven. Als twee noten/rusten in een gebied gemarkeerd zijn, dan reageren de +/- toetsen zoals bij "horizontaal verschuiven/plaats": er komt ruimte boven alle notenbalken (tussen de twee noten/rusten), de afstand wordt groter of kleiner gemaakt.

Zo kunnen ook meer dan twee noten worden gemarkeerd, om de afstand tussen de groep te beïnvloeden.

8.2 Overbindingsbogen tussen rusten

Schrijf twee willekeurige rusten, klik op de hoofdpagina op de schakelaar "Overbindingsbogen" en klik tussen de twee rusten.

 Men kan nogmaals op de geplaatste rusten klikken en ze verticaal verschuiven. Tussen rusten op verschillende hoogte kan men overigens geen verbindingsboog plaatsen.

Oplossing: zet eerst de verbindingsboog tussen rusten die op gelijke hoogte staan en verschuif daarna de rusten naar de gewenste hoogte.

 Het hangt van de tweede rust af, of de boog boven of onder verschijnt. Normaal zet *SPP 4.0* de bogen zoals hierboven staat afgebeeld.

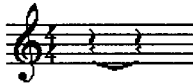
Als u de bogen onder wilt hebben, verschuif dan de tweede rust naar beneden, druk dan op de toets 'B' ("Extra's/ververs beeldscherm"):

Markeer de tweede rust als gebied en verberg hem (**Diverse/Noten-
kop.../**

Tenslotte zet u op de oorspronkelijke positie het rustteken als vrij teken (**Tekens/Tekenselectie**).

Een verbindingsboog tussen een noot en een rust kan eigenlijk niet:

Schrijf daarom tussen twee noten

... markeer de tweede als gebied, stel dan als notenwaarde links onder halve rust in. Roep nu nogmaals de functie "Gebied/Notenwaarde veranderen .../zoals vooringesteld" (kort: A 1) aan.

Indien u een verbindingsboog niet verwijderd krijgt, kijk dan na of de twee noten/rusten op gelijke hoogte staan!

In zeldzame gevallen kan door het verwijderen van een noot/rust de situatie ontstaan dat een verbindingsboog niet meer te verwijderen is. Hier helpt **UNDO** of in geval van nood het bloksgewijze wissen van de maat. Maak er een gewoonte van dat u na het verwijderen van een noot/rust vervolgens de verbindingsboog wist!

8.3 De/Crescendovorken

8.3.1 Open de/crescendovorken maken (voor regelomslag)

Markeer deze noten als gebied, dan kan men naderhand de openingswijze van de vorkspits en het uiteinde van de vork bewerken. (Gebied/Crescendo...)

Toepassing: als een crescendovork voorbij het regeleinde gaat, dan moet hij in de volgende regel worden voortgezet, maar mag daar dan geen gesloten spits hebben. Schrijf daarom een normale vork in de eerste maat en een open vork in de volgende.

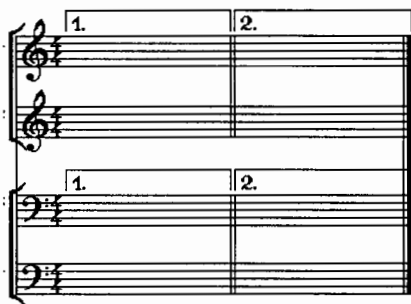
 Iedere (de-) crescendovork is met zijn spitse kant aan een noot gebonden. Daar men deze vorken naderhand willekeurig verschuiven kan, weet men later niet altijd meer zeker welke noot het was. Als u echter op de vork een linksklik doet en de muisknop vasthoudt, staat boven in het scherm, bij welke noot de vork hoort.

8.3.2 De/Crescendovorken: andere invoer

Bij het zetten van een (de-) crescendo-teken (**Tekens/Dynamiek**) wordt deze *nu steeds waterpas* getekend.

Houdt men de linker Shift-toets ingedrukt, dan kan men het (de-) crescendoteken naar boven of naar onder trekken. (Vroeger ging dit juist omgekeerd.)

8.4 Maathaken in partituren

Maathaken richten zich nu naar de accolades (hoekige, rechtop staande haken). Als men op de maathaken klikt boven het eerste en de tweede notenbalk, dan staan deze nu steeds boven de beginpunten van de accolades, zoals het hoort.

8.5 De secund-akkoord-bewaker

Verkeerde plaatsingen van secunden aan de notenstok horen tot het verleden! Voer de volgende drieklank in ...

... zet daarna de toon b rechts op de notenstok en zie het resultaat!

SPP 4.0 corrigeert uw invoerfout onmiddellijk!

 Dit lijkt niet te gelden voor MIDI-Step-by-Step invoer, maar na het drukken op de toets 'B' ("Extra's/Beeldscherm herstellen") worden ook hier de verkeerde secunden gerepareerd.

8.6 Ossia

Alternatieve uitvoeringen van een melodiestem of voorstellen voor de uitvoering voor bijv. trillers staan als *stich* nootjes boven de hoofdstem en heten in het vakjargon ossia.

Ossia-maten zijn in *SPP 4.0* beperkt tot de lengte van een maat.

Procedure:

- Schrijf de ossia-maat in de actuele notenbalk.

- Sla deze maat op als **Blok** (markeer de maat als blok en kies dan 'Blok/opslaan').
- Wis nu de maat, die nog als blok gemarkeerd staat.
- Kies 'Blok/als ossia openen', voer de zojuist gekozen bestandsnaam in en klik op een noot in de gewenste doelmaat.

- Verschuif de ossia-maat naar de definitieve positie: klik er met de linker muisknop op en verschuif hem met ingedrukt gehouden muisknop.

 Als u veel met ossia in een stuk werkt, kunt u het beste een lege notenbalk invoegen, waarin u alle ossia-varianten schrijft. Deze notenbalk wist u dan voor de opmaak.

8.7 N-Tolen nu eenvoudig schrijven

Noten binnen een gebied kan men gemakkelijk omzetten in N-Tolen. Aan de hand van het voorbeeld van een 5-tool (Kwintool) zal dit worden aangetoond.

Voer eerst de noten als normale noten in (achtste triolen zijn hiertoe niet meer nodig!).

Markeer de eerste vijf achtsten als gebied en kies "Notenwaarde/ N-tolen".

SPP 4.0 schrijft een kleine 5 binnen een haak boven de notengroep. Het afstandsautomatisme zorgt ervoor, dat alles op de juiste manier boven elkaar wordt geplaatst.

Opties

Als u op het kleine N-Tolen- cijfer met de linker muisknop klikt, kunt u ook een ander getal invoeren. (Vaak is het beter leesbaar wanneer men een sextool als triolen 'verkoopt'.) Door de verandering van het cijfer volgt echter geen nieuwe berekening van de afstanden!

Als u op het N-Tolen-cijfertje met de rechter muisknop klikt, kunt u de

N-Tolen-haken samen met het cijfertje wissen.

Als u op een hoekpunt van een haak met de linker muisknop klikt, kunt u de horizontale positie van de haken verschuiven. Een rechtsklik op een hoekpunt brengt de haken weer terug met dit hoekpunt in zijn oorspronkelijke positie.

8.8 Gepunteerde triolen nu mogelijk zonder trucjes!

Schrijf de volgende noten...

...markeer de noten als gebied. Kies dan "Gebied/notenwaarde.../N-tolen".

U ziet: alle trucjes, die voor gepunteerde triolen tot nu toe nodig waren, zijn nu overbodig geworden.

8.9 Stemmen scheiden

Deze functie wist noten uit akkoorden van een notenbalk en laat alleen nog bepaalde 'stemmen' over (bijv. de hoogste noten, de hoogste twee noten etc.).

Toepassingsvoorbeeld:

Uit een pianostuk een partij voor een strijkkwartet maken.

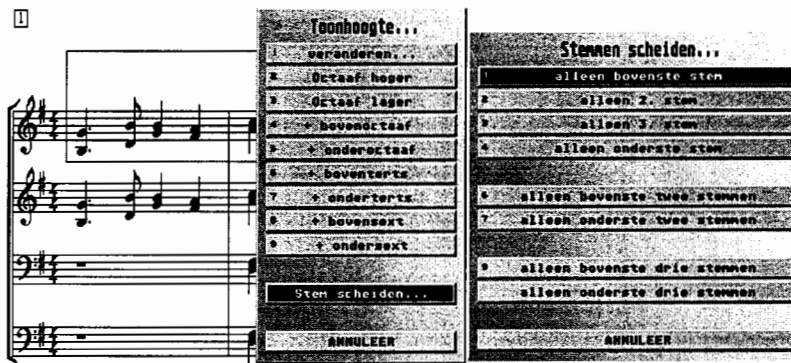
Voer de volgende noten in:

Dupliceer deze nu naar beide notenbalken:

Kies nu 'Notenbalk/Diversen', klik op de bovenste notenbalk en kies 'Toonhoogte.../Stemmen scheiden.../alleen hoge stem'. Kies voor de tweede notenbalk '... alleen 2e stem'. Op dezelfde wijze behandelt u dan de twee onderste notenbalken.

De omgekeerde functie hiervan is de nieuwe blokfunctie 'Noten samenvoegen'

8.10 Blokfunctie 'Noten samenvoegen'

Deze functie kopieert de noten uit meerdere gemarkeerde notenbalken naar de bovenste notenbalk van het blok en verenigt ze tot akkoorden.

Dit is in zekere zin het omgekeerde van 'Stemmen samenvoegen'

Toepassingsvoorbeeld:

U wilt bij een koorpartituur uw experimenten vergemakkelijken door de stemmen als piano-partij toe te voegen.

Schrijf het volgende voorbeeld over:

Alta Trinita beata

S
Al - ta Tri - ni - ta

A

T
Al - ta Tri - ni -

B

Voeg nu boven de eerste notenbalk een lege notenbalk in violsleutel toe. Dupliceer de basstem.

Alta Trinita beata

Span nu een blok van notenbalk 1 tot notenbalk 4 over de hele lengte van het stuk. Roep dan de nieuwe functie '**Blok/ Diversen II/Noten in bovenste bloknnotenbalk samenvoegen aan**'.

Resultaat:

Alta Trinita beata

Verschuif vervolgens de bovenste notenbalk naar de voorlaatste positie en geef de onderste notenbalken de pianohaken mee. Desgewenst kunt u de pianopartij nog verkleinen.

The image shows a musical score with five staves. The top four staves are labeled S, A, T, and B, representing Soprano, Alto, Tenor, and Bass. The lyrics 'Al - ta Tri - ni - ta' are written below the vocal staves. The bottom staff is a piano accompaniment. The score is in a common time signature and features a mix of eighth and quarter notes.

 De noten worden steeds met de *bovenste* notenbalk samengevoegd. Als deze niet leeg is krijgt u een waarschuwing.

Bij bovenstaand voorbeeld worden ook de grenzen van deze functie duidelijk: de halve tonen van de tenor op het eind van de eerste maat kan in de pianopartij niet worden weergegeven.

Deze functie veronderstelt dus streng homofone partijen, in andere gevallen moet u met de hand nabewerkingen uitvoeren.

9 Extra

9.1 Tijd besparen met de partituur-sjablonen

In de map \Songs vind u een submap \Sjablonen met geprepareerde lege - partituren. Als u zo'n partituur gebruikt, kunt u zich de volgende instellingen en handelingen besparen:

1. Aantal en volgorde van notenbalken
2. Instrumentaanduiding voor notenbalken
3. Haken voor notenbalken
4. Transponering van instrumenten
5. Correcte sleutels
6. Instelling van kanalen en MIDI- klanknummers
7. Gedeeltelijk ook volume- balans en panorama-instelling

Let op: de partituursjablonen zijn normale song-bestanden – alleen zonder noten. Let erop, dat u na de invoer van noten de song niet onder de originele naam opslaat, want anders worden de voorbeelden overschreven. Het beste kan men direct na het openen een nieuwe naam kiezen en de song hieronder opslaan - dan kan er niets fout meer gaan.

 Als uw lievelingspartituur niet op de lijst staat, opent u gewoon diegene die er het dichtste bij komt en daarna wist u de overbodige stemmen (resp. verandert u alles wat u anders wilt hebben).

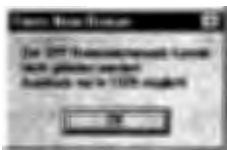
 Als u een nieuw stuk steeds met dezelfde partituurvoorbeeld wilt starten, kunt u gewoon het volgende doen:

1. Kopieer het voorbeeld in de programmamap (dus meestal C:\spp4)
2. Geef het gekopieerde bestand de naam SPP.SON.

Als u nu het programma start, wordt dit bestand automatisch geopend.

9.2 Vragen en antwoorden

9.2.1 Algemeen

Na de start van *Score Perfect* komt de foutmelding '**Afdruk alleen in 100% mogelijk!**'! Wat kan ik daartegen doen?

In dit geval is het letterfont niet correct geïnstalleerd. Om dat te verhelpen kopieert u het bestand SPP40.TTF uit de fontmap van *Score Perfect* (dus bijv. uit C:\spp4\fonts) in de fontmap van Windows (in de regel is dat C:\windows\fonts). Een dubbelklik op de bestandsnaam laat de tekenset zien. Als Windows hier problemen mee heeft, helpt meestal een opnieuw starten.

- **Bij het instellen van een zoomgradatie groter of kleiner dan 100% zie ik alleen nog rare symbolen op de notenlijnen!**

In dit geval is het letterfont niet correct geïnstalleerd. Om dat te verhelpen: zie vorige vraag.

- **Score Perfect vindt mijn song niet, hoewel hij op de harde schijf staat!**

Dat kan eraan liggen, dat u een ongeldige naam heeft gekozen. *Score Perfect* accepteert geen Umlauten of speciale tekens in bestandsnamen.

- **In de maatsoortselectie zijn geen buttons waarmee de maat soort te bepalen is.**

Klik gewoon op de maatgetallen met linker of rechter muisknop om de waarde te verhogen of te verlagen.

- **De notenlijnen houden op het einde van mijn stuk op, ik wil daarachter echter verder schrijven.**

Geen probleem, klik erachter en de lijnen worden al verder getekend en van lege maten voorzien.

Opgepast: uw **opmaak**, dus de indeling van maten over de bladzijden, gaat daarbij verloren. Die moet na de invoer van nieuwe noten opnieuw worden aangebracht.

- **Ik zou graag alleen in de eerste stem een maat uit het stuk halen. Gaat dat?**

Markeer gewoon de erachter liggende maat van de eerste stem als blok en verschuif deze een maat (Toets [v] bij het gemarkeerde blok drukken en dan in de toemaat klikken). De overtollige maat wordt overschreven en de rust schuift op.

9.2.2 Werkbesparing

- **Hoe kan ik op de snelste manier een akkoord wissen?**

Als gebied markeren (Ctrl+muisklik) en op toets [Del] drukken.

- **Hoe kan ik op de snelste manier meerdere noten/rusten/akkoorden wissen?**

Zelfde manier! Het voordeel van markeren als gebied: u kunt meerdere afzonderlijke noten of nootgebieden na elkaar markeren en met een toetsdruk bewerken (in dit geval: wissen).

Met deze *7-in-een-klap-methode* kunt u overigens ook gemakkelijk bogen, waardestrep en De/Crescendo-vorken zetten.

- **Hoe krijg ik bij het opmaken de laatste notenregel rechts uitgelijnd?**

Corrigeer alle regels, waar u de dichtheid van wilt veranderen met de [+/-]-boxen, en wel voortgaande vanaf het begin van het stuk. Als u bij het einde bent gekomen, kunt u met de [-]-Box de einde -maatstreek stapsgewijs naar rechts brengen en zo netjes aan de rand afsluiten.

- **Wat is de snelste manier om veel noten in te voeren?**

De Step-by-Step-methode met een MIDI-keyboard wordt door de mees-te profi's als de snelste manier gezien.

- **Hoe voorkom ik dat ik overbodig werk doe?**

Neem de volgende tip ter harte: De definitieve opmaak - dus het verde-len van de maten over de bladzijden, het over het blad verdelen van no-tenregels etc. - moet pas dan worden gedaan, als alle noten correct inge-voerd zijn en het stuk compleet is. Hetzelfde geldt voor de fijnregeling van notenbalken en bogen.

- **Hoe kan ik bij het nieuw aanmaken van een stuk werk bespa-ren?**

Doordat u de sjablonen gebruikt. Deze vindt u in de map \songs \sjablonen\ - ze zijn onderverdeeld naar muzieksoort. Hiermee wordt u veel werk uit handen genomen: notenlijnen toevoegen, sleutel instellen, notenbalknamen invoeren, MIDI-klanknummers instellen.

- **Waar moet ik bij het toepassen van sjablonen op letten?**

Sjablonen zijn heel gewone SON- bestanden, alleen zonder noten. Let er op, dat u uw eigen muziekstuk onder een andere naam opslaat en de sjabloon niet overschrijft.

- **Hoe zit het met SPP.SON?**

Als *Score Perfect* een bestand onder die naam in zijn eigen map aantreft, open het dit bij de start van het programma automatisch.

Zo kunt u uw werkomgeving zelf vormgeven: open de tabulaturen bibliotheek (pas eventueel aan), open uw 'liefelingssjabloon', kies uw voorkeursinstellingen en sla het geheel als SPP.SON op.

9.2.3 Noten invoeren en bewerken

- **Ik wil graag een noot een halve toon onder een bestaande kwart zetten. In plaats hiervan voegt *Score Perfect* een noot als akkoordtoon toe.**

Om twee polyfone stemmen in een notenbalk af te beelden, zet u de noten eerst in twee naburige notenbalken. Gebruik dan de menufunctie "**Notenbalken - samenvoegen**": om de twee stemmen in een notenbalk samen te brengen.

- **Noten in meerstemmige notenbalken kan ik vaak niet met de muis vastpakken en veranderen. Wat doe ik fout?**

Waarschijnlijk bent u vergeten de actieve stemmen om te schakelen. **Grijze noten** zijn inactief, dus kunnen ze niet vastgepakt en veranderd worden. **Zwarte noten** zijn actief en kunnen met de muis bewerkt worden.

- **Het programma reageert niet op muiskliks op de noten!**

Heeft u verbindingbogen ingevoerd en daarna de overbindingbogen button niet uitgeschakeld (**toets H**)?

- **Een noot is niet verder meer naar beneden te verschuiven. Inplaats hiervan verschijnt een streepjeslijn!**

Druk bij het verschuiven op de linker shit toets, dan kunt u deze grens 'doorbreken'.

9.2.4 Teksten invoeren en bewerken

- **Hoe kan ik vrije tekst veranderen?**

Rechtsklikken op de tekst, dan in het popup-menu het item '**Bewerken**' kiezen. Nu wordt de invoegcursor aan het einde van de tekst gezet en kunt u met de Backspace-toets stapsgewijs wissen resp. wijzigen.

- **Hoe kan ik liedteksten veranderen?**

Op toets 'L' drukken en op de gewenste notenbalk klikken. Dan met de pijltjestoetsen naar de lettergreep wandelen, die u wilt wijzigen (of naar het einde, als men verder wil schrijven).

- **Hoe kan ik liedteksten invoeren over meerdere regels?**

Breng de cursor met de neerwaartse pijltoets zover naar beneden, dat de gewenste regelafstand bereikt is. Voer dan de tekst in.

- **Ik heb problemen bij het veranderen van liedtekst onder polyfone notenbalken.**

Ook hier geldt: de stem, waar de tekst bij hoort, moet actief zijn. Dat ziet u hieraan, dat de tekst zwart staat afgebeeld. Als hij daarentegen grijs is, is hij inactief en kan hij niet bewerkt worden.

- **Ik heb problemen bij het veranderen van meer regelige liedtekst.**

U moet eerst met de neerwaartse pijltoets naar de juist regel lopen. Dat merkt men hieraan, dat de cursor naar het eind van de lettergreep springt.

9.2.5 Problemen bij het afspelen

- **Ik hoor mijn keyboard niet, hoewel ik de MIDI-ingang van de soundcard op de juiste manier verbonden heb.**

Zet in het menu Extra's de functie MIDI-Thru af. Zo worden binnengaande MIDI-signalen direct naar de soundcard doorgeleid.

- **Ik hoor mijn keyboard-spel dubbel.**

Sommige soundcards spelen binnenkomende MIDI-signalen direct af. Oplossing: zet in menu Extra's-speciaal de functie MIDI-Thru af.

- **Ik druk op PLAY, de partituur loopt af, maar: ik hoor niets!**

Dat kan helaas vele oorzaken hebben. Als u geluk heeft hoeft u alleen maar een klein instellingswijziging door te voeren en is alles ok. Hoe u dat doet en hoe u hardnekkige problemen op het spoor komt leest u hier: [SPP_MIDI.HLP](#)

- **Ik heb vier verschillende instrumentklanken ingesteld, maar alle stemmen klinken hetzelfde.**

Controleer in de voorinstelling, op welke MIDI-kanalen de stemmen ingesteld staan. Als ze allemaal op hetzelfde kanaal staan (bijv. kanaal 1), dan hebben de klankinstellingen geen effect. Zet ze dus allemaal op een verschillend kanaal, bijv. 1,2,3,4.

- **Dat is nogal omslachtig.**

Niet met de volgende truc: klik op het vakje ('**Kan.**'), dan worden de kanalen automatisch verdeeld.

Vertaling: Music Soft & Hardware House
Copyright © 2001

MUSIC SOFT & HARDWARE HOUSE

Hans van IJzendoorn
Willemsweg 209
NL-6531 DJ Nijmegen

Tel. (0031) - (0)24 - 379 03 99

E-mail: servicedesk@music-soft.com

Web-site: <http://www.music-soft.com>

Fax. (0031) - (0)24 - 379 02 57